

Inhoudsopgave

Voorwoord	XV
-----------------	----

Lijst van afkortingen	XVII
-----------------------------	------

Hoofdstuk 1 – Algemeen	1
-------------------------------------	----------

1.1	De loonheffingen	1
1.2	Oorsprong en geschiedenis van de loonbelasting	3
1.2.1	De eerste heffingen op het inkomen	3
1.2.2	De eerste nationale inkomstenbelasting: de bedrijfsbelasting van 1894	4
1.2.3	De Wet IB 1914	6
1.2.4	De Indische wortels van de Nederlandse loonbelasting	7
1.2.5	Geboorte van de ‘aanspraak’: de reparatiewetgeving van 1936	9
1.2.6	Het voorontwerp van 1939	10
1.2.7	Het Besluit op de Loonbelasting 1940	11
1.2.8	Serieuze stappen op weg naar coördinatie: de Belastingherziening 1953	13
1.2.9	De Wet op de loonbelasting 1964	13
1.2.10	De Tweeverdienerswetgeving	14
1.2.11	De Oort-wetgeving	14
1.2.12	De herziening van 1997	14
1.2.13	De Belastingherziening 2001	15
1.2.14	De WALVIS-wetgeving: integratie van de loonheffingen	15
1.2.15	De Paarse krokodil	16
1.2.16	Wet uniformering loonbegrip	16
1.2.17	De werkkostenregeling	16
1.3	De ambivalente loonbelasting	17
1.4	De relatie van de loonbelasting met de inkomstenbelasting	20
1.4.1	De loonbelasting als voorheffing op de inkomstenbelasting	20
1.4.1.1	Voorheffing versus eindheffing	20
1.4.1.2	De loonbelasting als zelfstandige heffing	21
1.4.1.3	Het verrekenen van loonbelasting met inkomstenbelasting	22
1.4.2	Verschillen op het punt van het heffingssubject	24
1.4.3	Het loonbegrip voor de inkomstenbelasting	24
1.4.4	Verschillen op het punt van de wijze van heffen	28
1.5	De heffing van premies sociale verzekeringen	29
1.5.1	Algemeen	29
1.5.2	Organisatie van de sociale verzekeringen	30
1.5.3	Premieheffing volksverzekeringen	31
1.5.4	Premieheffing werknemersverzekeringen	31
1.5.5	Bijdrage Zorgverzekeringswet	31

Hoofdstuk 2 – Belasting- en premieplicht	33
---	-----------

2.1	Belastingplicht	33
2.2	De heffingssubjecten voor de loonbelasting	34
2.2.1	Algemeen	34
2.2.2	De werknemer	35
2.2.3	De niet in Nederland wonende werknemer	36

2.2.4	Aangewezen personen	36
2.2.5	Artiesten en beroepssporters	38
2.2.6	Vrijwilligers	40
2.3	De dienstbetrekking	42
2.3.1	Algemeen	42
2.3.2	De privaatrechtelijke dienstbetrekking	42
2.3.2.1	Algemeen	42
2.3.2.2	De verplichting om persoonlijk arbeid te verrichten gedurende een zekere tijd	47
2.3.2.3	De verplichting van de werkgever om loon te betalen	48
2.3.2.4	De gezagsverhouding	49
2.3.3	De publiekrechtelijke dienstbetrekking	52
2.3.4	De fictieve dienstbetrekking	53
2.3.4.1	Algemeen	53
2.3.4.2	Aannemers van werk en hun hulpen	54
2.3.4.3	Tussenpersonen en hun hulpen	55
2.3.4.4	Leerlingen en stagiaires	55
2.3.4.5	Meewerkende kinderen	56
2.3.4.6	Commissarissen	56
2.3.4.7	Bestuurders van werknemerscoöperaties	56
2.3.4.8	Topsporters	56
2.3.4.9	Tussenkomst	56
2.3.4.10	Thuiswerkers en hun hulpen	58
2.3.4.11	Gelijkgestelden	59
2.3.4.12	Sekswerkers	60
2.3.4.13	De 'vrijwillige' dienstbetrekking (opting-in)	61
2.3.4.14	Aanmerkelijkbelanghouders/directeuren-grootaandeelhouders	61
2.3.4.15	Bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen	63
2.3.4.16	Rangorde dienstbetrekkingen	63
2.3.5	Driehoeksverhoudingen	67
2.3.6	De management-B.V.	69
2.3.7	Dienstverleners aan huis	72
2.3.8	Minderjarige kinderen	74
2.3.9	Bewijslast	74
2.4	De inhoudingsplichtige	74
2.4.1	Algemeen	74
2.4.1.1	Inhoudingsplicht	74
2.4.1.2	De 'echte' werkgever	76
2.4.1.3	Degene die loon verstrekt uit een vroegere dienstbetrekking tot hemzelf of tot een ander	77
2.4.1.4	Degene die op grond van een vrijgestelde aanspraak loon verstrekt	77
2.4.1.5	De 'fictieve' werkgever	78
2.4.1.6	De 'oneigenlijke' werkgever	78
2.4.1.7	De verzekeraar	78
2.4.2	Zekerheid en handhaving	78
2.4.3	De buitenlandse inhoudingsplichtige	80
2.4.4	Inhoudingsplicht voor loon van derden	80
2.4.5	De samenhangende groep inhoudingsplichtigen	82

2.4.6	De verleggings- en samenvoegbepalingen.	83
2.4.6.1	Inhoudingsplicht per dienstbetrekking	83
2.4.6.2	De inhoudingsplichtige betaalt een socialeverzekeringsuitkering door	84
2.4.6.3	De inhoudingsplichtige betaalt alleen een aanvulling op een socialeverzekeringsuitkering	85
2.4.6.4	Loon uit vroegere dienstbetrekking.	85
2.4.7	De doorbetaaldloonregeling.	86
2.4.8	Inhoudingsplicht voor artiesten en beroepssporters	88
2.5	Premieplicht voor de volksverzekeringen.	89
2.5.1	De verzekerde is premieplichtig	89
2.5.2	Premieplicht en inhoudingsplicht	89
2.5.3	Anonieme werknemer	89
2.5.4	Vrijwillige verzekering	89
2.5.5	Gemoedsbezwaarden	90
2.6	Premieplicht voor de werknemersverzekeringen	90
2.6.1	Algemeen	90
2.6.2	Werknemers	91
2.6.3	Werkgevers	92
2.6.4	Dienstbetrekking.	92
2.6.5	Directeuren-groootaandeelhouders	92
2.6.6	Verlegging premieplicht.	96
2.7	Bijdrageplicht voor de Zorgverzekeringswet	97
2.8	Schema's belasting- en premieplicht	98
Hoofdstuk 3 – Loon: de maatstaf van heffing		101
3.1	Inleiding.	101
3.2	Het loonbegrip	101
3.2.1	Algemeen	101
3.2.2	Loon, belastbaar loon en tabelloon	113
3.2.3	Negatief loon.	114
3.2.4	Bruteren	120
3.2.4.1	Niet verhalen van loonbelasting	120
3.2.4.2	Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen en de bijdrage Zvw	122
3.2.5	Fooien en ander loon van derden.	123
3.2.6	Loon uit tegenwoordige/vroegere dienstbetrekking	126
3.2.7	Loon en de pseudo-eindheffing	129
3.3	Loon in natura	129
3.3.1	Algemeen	129
3.3.2	De waardering van loon in natura	130
3.3.3	Aandelenopties	131
3.3.3.1	Aandelenopties als loon	131
3.3.3.2	Aandelenoptierechten.	132
3.3.3.3	De verbonden vennootschap	133
3.3.3.4	De heffingsgrondslag en het heffingsmoment van de opties	133
3.3.3.5	Fusie, splitsing, overname.	135
3.3.4	De ter beschikking gestelde auto	136

3.3.5	Werkplekvoorzieningen	141
3.3.5.1	Voorzieningen op de werkplek	141
3.3.5.2	Algemeen	142
3.3.5.3	Kleding	143
3.3.5.4	Consumpties	143
3.3.5.5	Maaltijden	144
3.3.5.6	Huisvesting en inwoning	144
3.3.5.7	Kinderopvang	144
3.3.5.8	Schema werkplekvoorzieningen	144
3.3.6	Personeelsleningen	145
3.3.7	Dienstwoning	145
3.3.8	Fiets van de zaak	145
3.4	Aanspraken	146
3.4.1	Algemeen	146
3.4.2	De waardering van aanspraken	147
3.4.3	Aanspraken ingevolge ziektekostenregelingen	148
3.4.4	Uitkeringen op grond van belaste aanspraken	148
3.4.4.1	Uitkeringen op grond van vrijgestelde aanspraken: de omkeerregel	148
3.4.4.2	Uitkeringen op grond van belaste aanspraken	149
3.5	Vrijgesteld loon	151
3.5.1	Samenhang van vrijstellingsbepalingen met het loonbegrip	151
3.5.2	'Grondslagversmallers'	152
3.5.3	Vergoedingen schade persoonlijke zaken	153
3.5.4	Overlijdensuitkeringen	155
3.5.5	De fondsuitkeringenvrijstelling	156
3.5.6	De diensttijd-vrijstelling	158
3.5.7	Meewerkloon	159
3.5.8	Premies op grond van de Participatiewet	159
3.6	De gebruikelijkloonregeling	160
3.6.1	Achtergrond van de gebruikelijkloonregeling	160
3.6.2	Wie valt onder de gebruikelijkloonregeling?	160
3.6.3	Het vaststellen van het gebruikelijk loon	161
3.6.4	Het loonbegrip voor de gebruikelijkloonregeling	163
3.6.5	De afroommethode	164
3.6.6	Het fictieve genietingsmoment	164
3.6.7	Per vennootschap	165
3.7	Het loon van artiesten en beroepssporters	166
3.8	Het loon als maatstaf voor de premie volksverzekeringen	167
3.9	Het loon als maatstaf voor de premieheffing werknemersverzekeringen	167
3.9.1	De hoofdregel	167
3.9.2	Uitzonderingen	167
3.9.3	Brutering voor de premieheffing werknemersverzekeringen	168
3.9.3.1	Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen	168
3.9.3.2	Niet verhalen van loonbelasting	169
3.9.4	Het maximumpremieloon	170
3.9.5	Het loon als grondslag voor de socialeverzekeringssuitkeringen	170
3.10	Het loon als maatstaf voor Zorgverzekeringswet	173
3.11	Het loon als maatstaf voor de inkomensvoet	173

Hoofdstuk 4 – Loon: het moment van genieten	175
4.1 Inleiding	175
4.2 Het genietingsmoment	175
4.3 Vrijgestelde aanspraken	180
4.3.1 Systematiek van het vrijstellen van aanspraken	180
4.3.2 Aansprakenregime reguleert het moment van genieten	181
4.3.3 Samenloop van vrijgestelde aanspraken	183
4.3.4 Werknemersbijdragen voor vrijgestelde aanspraken	183
4.3.5 Pensioenaanspraken	184
4.3.5.1 Algemeen	184
4.3.5.2 Ouderdomspensioen	186
4.3.5.3 Partnerpensioen	188
4.3.5.4 Wezenpensioen	189
4.3.5.5 Nabestaandenoverbruggingspensioen	189
4.3.5.6 RVU-regelingen	189
4.3.5.7 Arbeidsongeschiktheidspensioen	190
4.3.5.8 Toegelaten verzekeraar	190
4.3.5.9 Afkoop, vervreemden, tot zekerheid stellen en afzien van een pensioenrecht	191
4.3.5.10 Rechtszekerheid	193
4.3.5.11 Splitsen van een pensioenaanspraak	193
4.3.5.12 Aanwijzen van pensioenregelingen	193
4.3.6 Aanspraken op grond van socialeverzekeringswetten	194
4.3.7 Soortgelijke aanspraken	195
4.3.8 Aanspraken op ongevallenuitkeringen	197
4.3.9 Aanspraken op uitkeringen en verstrekkingen bij einde dienstbetrekking	198
4.3.10 Verlofaanspraken	199
4.3.11 Door de Minister van Financiën aan te wijzen aanspraken	200
4.3.12 Schema aanspraken	200
4.4 Loon genieten op een ongebruikelijk tijdstip	201
4.5 Enkele vraagstukken inzake het genieten van loon	203
4.5.1 Het genieten van voorwaardelijk loon	203
4.5.2 Voorschotten	204
4.5.3 Het moment van brutoeren	205
4.5.4 Aandelenopties	206
4.5.5 Bijzondere regels voor reiskostenvergoedingen	207
4.5.6 Artiesten en beroepssporters	207
4.6 Keuzeloon	208
4.6.1 De principes van keuzeloon	208
4.6.2 Keuzeloon en het moment van genieten	209
4.6.3 Wat wordt als keuzeloon genoten?	211
4.6.4 Keuzeloon en pensioen	212
Hoofdstuk 5 – Tarief en afdrachtverminderingen	215
5.1 Algemeen	215
5.2 Tarief en wijze van berekenen loonbelasting en premie volksverzekeringen	215
5.2.1 Tarief loonbelasting en premie volksverzekeringen	215
5.2.2 De tabellen	217

5.2.3	Het loontijdvak	219
5.2.4	Bijzondere beloningen	221
5.2.5	De loonheffingskorting	223
5.2.6	Het anoniementarief	226
5.2.7	Tarieven bij eindheffing	227
5.2.8	Tarieven bij artiesten en beroepssporters	229
5.3	Tarief en wijze van berekenen van de premies werknemersverzekeringen	230
5.3.1	Algemeen	230
5.3.2	De WW-premie	230
5.3.3	De WIA-premie	232
5.3.4	Sectorindeling	236
5.3.5	Schema premies werknemersverzekeringen	238
5.3.6	Wijze van berekenen	238
5.4	Tarief en wijze van berekenen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet	241
5.4.1	Twee percentages	241
5.4.2	Wijze van berekenen	241
5.5	Afdrachtverminderingen en loonkostenvoordelen	241
5.5.1	Systematiek	241
5.5.2	Vermindering S&O	242
5.5.3	Vermindering zeevaart	243
5.5.4	Loonkostenvoordelen (LKV)	243
	Hoofdstuk 6 – Wijze van heffen	245
6.1	Inleiding	245
6.2	Heffing van loonbelasting	246
6.2.1	Inhouden, afdragen en aangifte doen	246
6.2.1.1	Heffing in twee stappen	246
6.2.1.2	Inhouden	246
6.2.1.3	Afdragen op aangifte	248
6.2.1.4	Aangifte doen	250
6.2.2	Te veel ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	251
6.2.3	Te weinig ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	253
6.2.3.1	Naheffing van te weinig ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	253
6.2.3.2	Beginnelen van behoorlijk bestuur	257
6.2.3.3	Het bedrag is al in de inkomstenbelasting betrokken	259
6.2.3.4	Geen nieuw feit voor de inkomstenbelasting	261
6.2.4	De aangifte is niet (tijdig) en/of onjuist gedaan	262
6.2.5	Het verhaalsrecht van de inhoudingsplichtige	263
6.3	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige en de werknemer	265
6.3.1	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige	265
6.3.1.1	De loonadministratie	265
6.3.1.2	Opgave persoonlijke gegevens (loonbelastingverklaring)	266
6.3.1.3	Vaststellen identiteit/verblijfstatus	266
6.3.1.4	Eerstedagsmelding	267
6.3.1.5	De loonstrook	268
6.3.1.6	Correctieberichten	269

	6.3.1.7	Jaaropgaaf	270
	6.3.1.8	Overige verplichtingen van de inhoudingsplichtige.	270
	6.3.2	Verplichtingen van de werknemer	271
6.4	Eindheffing.		272
	6.4.1	Achtergrond en systematiek.	272
	6.4.1.1	Geschiedenis en achtergrond	272
	6.4.1.2	Systematiek van de eindheffing.	273
	6.4.1.3	Limitatieve wettelijke opsomming	273
	6.4.2	Naheffing	274
	6.4.3	Tijdelijke knelpunten van ernstige aard	277
	6.4.4	Publiekrechtelijke uitkeringen	277
	6.4.5	Verstrekkings aan anderen dan eigen werknemers	278
6.5	De werkkostenregeling		278
	6.5.1	Algemeen	278
	6.5.2	Het aanwijzen van vergoedingen en verstrekkingen	278
	6.5.3	Gerichte vrijstellingen	283
	6.5.3.1	Algemeen	283
	6.5.3.2	Vervoer.	283
	6.5.3.3	Tijdelijk verblijf	286
	6.5.3.4	Onderhoud en verbetering kennis	287
	6.5.3.5	Opleiding en studie	287
	6.5.3.6	Extraterritoriale kosten/expatregeling	288
	6.5.3.7	Verhuiskosten.	293
	6.5.3.8	Gereedschap en ICT-middelen	293
	6.5.3.9	Voorzieningen op de werkplek	294
	6.5.3.10	Producten uit eigen bedrijf.	295
	6.5.3.11	Verklaring omtrent gedrag	295
	6.5.3.12	Thuiswerkkosten.	296
	6.5.3.13	Vaste kostenvergoedingen.	297
	6.5.3.14	Schema gerichte vrijstellingen.	298
	6.5.4	Vroegere dienstbetrekking	299
	6.5.5	Berekening eindheffing	300
	6.5.5.1	De vrije ruimte.	300
	6.5.5.2	De concernregeling.	300
	6.5.5.3	Loon uit vroegere dienstbetrekking / eigen bijdragen	302
	6.5.6	Keuze van de werkgever.	302
	6.5.7	Voorbeelden aan te wijzen vergoedingen en verstrekkingen	303
	6.5.8	Stappenplan werkkostenregeling	303
6.6	Pseudo-eindheffing		304
	6.6.1	Algemeen	304
	6.6.2	De RVU-heffing	305
	6.6.3	De pseudo-eindheffing op excessieve vertrekvergoedingen	308
	6.6.4	Toekomstige regelgeving: de pseudo-eindheffing op ‘fossiele’ auto’s	311
6.7	Aansprakelijkheid		311
	6.7.1	Aansprakelijkheid algemeen.	311
	6.7.2	Ketenaansprakelijkheid	313
	6.7.2.1	Inhoud en omvang ketenaansprakelijkheid.	313
	6.7.2.2	Aannemer in de zin van de ketenaansprakelijkheid.	314

6.7.2.3	De keten.	316
6.7.2.4	Vrijwaring en risicobeperking.	317
6.7.3	Inleenaansprakelijkheid	319
6.7.3.1	Inhoud en omvang inleenaansprakelijkheid	319
6.7.3.2	In- en doorlenen.	320
6.7.3.3	Vrijwaring en risicobeperking.	321
6.7.4	Bestuurdersaansprakelijkheid.	322
6.7.4.1	Inhoud en omvang bestuurdersaansprakelijkheid	322
6.7.4.2	De melding betalingsonmacht	323
6.7.4.3	Aansprakelijkheidsschulden	327
6.7.4.4	Verjaring.	327
6.8	Artiesten en beroepssporters	327
6.9	De wijze van heffen van de premie volksverzekeringen	328
6.10	De wijze van heffen van de premies werknemersverzekeringen	329
6.10.1	Algemeen	329
6.10.2	Rechtsgang	329
6.10.3	Naheffing en (pseudo-)eindheffing.	329
6.10.4	Invordering.	330
6.11	De wijze van heffen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.	330
6.11.1	Algemeen	330
6.11.2	Naheffing en (pseudo-)eindheffing.	331
6.11.3	Invordering.	331
Hoofdstuk 7 – Internationaal.		333
7.1	Internationaal: belastingheffing.	333
7.1.1	Uitgangspunten.	333
7.1.2	De werknemer woont in het buitenland	334
7.1.3	Diplomaten en functionarissen van internationale organisaties	338
7.1.4	De niet in Nederland gevestigde inhoudingsplichtige	339
7.1.4.1	Algemeen	339
7.1.4.2	Werknemer van een niet-inhoudingsplichtige.	344
7.1.5	Belastingverdragen.	346
7.1.5.1	Algemeen	346
7.1.5.2	Artikel 15 lid 1: de hoofdregels voor inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid.	347
7.1.5.3	Artikel 15 lid 2: de 183-dagenregel.	351
7.1.5.4	Artikel 15 lid 3: scheep- en luchtvaartpersoneel	356
7.1.5.5	Artikel 16: bestuurdersbeloningen	357
7.1.5.6	Artikel 17: artiesten en sportbeoefenaars.	358
7.1.5.7	Artikel 18: pensioenen	360
7.1.5.8	Artikel 19: Overheidspersoneel.	360
7.1.6	De eenzijdige regeling	361
7.1.7	Belastingtarief in internationale situaties	363
7.2	Internationaal: premieheffing	364
7.2.1	Volksverzekeringen	364
7.2.2	Werknemersverzekeringen	367
7.2.3	De EU-verordeningen inzake sociale zekerheid	369
7.2.3.1	Algemeen	369

7.2.3.2	Werkingsfeer	370
7.2.3.3	Begrippen	371
7.2.3.4	Vaststelling toepasselijke wetgeving: hoofdregel	372
7.2.3.5	Detachering	373
7.2.3.6	De werknemer pleegt in twee lidstaten te werken	373
7.2.3.7	Ambtenaren, zee- en luchtvaartpersoneel	376
7.2.3.8	Afwijkende afspraken / grenswerkers.	376
7.2.3.9	De A1-verklaring	377
7.2.3.10	De werkgever zonder zetel of domicilie in land van verzekering	379
7.2.4	Premietarief in internationale situaties	379
Bijlage I – De regels van de loonheffingen.		381
Bijlage Ia – Artikelenregister Wet op de loonbelasting 1964		383
Bijlage Ib – Artikelenregister Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965		395
Bijlage Ic – Artikelenregister Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011.		397
Bijlage Id – Artikelenregister Wet financiering sociale verzekeringen		401
Bijlage Ie – Artikelenregister Besluit Wet financiering sociale verzekeringen		407
Bijlage If – Artikelenregister Regeling Wet financiering sociale verzekeringen		411
Bijlage II – Jurisprudentielijst		415
Bijlage III – Besluitenlijst.		437
Bijlage IIIa – Kennisgroepstandpunten.		441
Bijlage IV – Literatuurlijst		455
Bijlage V – Punten van discussie		459